

да подготви възраждането на своя народъ".¹³

Четвърто. Ние го ценимъ високо като бунтовенъ писателъ въ робската земя, като пламененъ и смѣлъ народенъ будителъ — „Единъ само буденъ срѣдъ толкова спѣщи“, по Вазова¹⁴ — въ творбитѣ на когото стилътъ е пълненъ съ бойность, нѣкжде съ злъчностъ и чувствителностъ; но логиченъ и горещъ, аналитиченъ и документиранъ.

Пето. Ценимъ го още и като битоизследвачъ, имащъ замаха на ученъ и културенъ историкъ. И какъ сериозно той гледа иа историята, виждаме отъ неговитѣ думи: „Народъ, който не знае нищо отъ своя праотцы, извѣстно впада въ недвижимаго и въ скотскаго дълготърпеніе“.¹⁵ Изхождайки отъ това начало, Раковски туря своитѣ научни издирвания въ услуга на националното дѣло — за политично и културно възраждане на българския народъ.

Шесто. Раковски обединява и води опозицията на прогресивно-революционната млада фракция въ и вънъ отъ България и особено на букурещката емиграция — противъ фракцията на консерваторитѣ, „противъ тѣхнитѣ стари и отживѣли своя вѣкъ понятия“, за чиито клевети той е билъ преследванъ и